

Sleeping Beauty – naar Marius Petipa, Koninklijk Ballet van Vlaanderen / Paul De Backer

ming Flindt, speelde Denvers misschien nog op zeker, maar vanaf het seizoen 1989-1990 profileerde het KBVV zich resoluut als een jong, dynamisch ensemble. Eigentijdse balletten als *Dracula*, *Cinderella* en *De Drie Musketers* zijn een levend en origineel antwoord op de vooroordelen die aan klassiek ballet als genre zijn verbonden. Ook aan de grote narratieve balletten gaat het artistiek beleid niet voorbij. Zo worden onder andere *Coppelia*, *De Notenkraker* en *Romeo en Julia* aan het repertoire toegevoegd. Meer dan het louter herkauwen van de traditionele choreografieën, worden deze balletten herwerkt en bewerkt. Dat die hedendaagse aanpak soms resulteert in drastische en bedenkelijke ingrepen op het vlak van het scenario en de muziek is te betreuren. Overigens zijn de balletpartituren een discutabel gegeven, ook in de wandelgangen van het KBVV. Live uitvoeringen van de balletmuziek zijn voorlopig op basis van argumenten van financiële en infrastructuurle aard niet haalbaar. Er wordt nagenoeg altijd een band gebruikt en de kwaliteit van de opname of de keuze van de uitvoering zijn vaak aanvechtbaar.

Choreografisch zijn de avondvullende balletten meer en meer op het gezelschap geënt; het bewuste engagement voor de opbouw van een repertoire wordt niet in twijfel getrokken. Het plan van Denvers om zijn ensemble te verjongen, te vitaliseren en te harmoniseren is duidelijk geslaagd. Toch hapert er de jongste seizoenen iets aan de toekomstperspectieven die het gezelschap biedt. Het is alsof het doel bereikt is en er verder niets anders op zit dan het

bij dit gegeven feit te houden. Bovendien is er het niveauverschil tussen de solisten en het corps de ballet, eigen aan de klassieke balletcultuur. Dit niveauverschil kan voor een immense dynamiek zorgen in de uitvoering van het repertoire, maar kan ook nefast zijn voor de slaagkans op een homogeen gezelschap. De muzikaal-dramatische kwaliteit en de technische kunde van een solist mag nooit een oplossing zijn voor de mindere kwaliteiten van het corps de ballet. Principals, eerste solisten, solisten en halfsolisten maken ook deel uit van een groep en men zou er vanuit moeten gaan dat elk lid van het corps de ballet een potentieel solist is. Deze vooronderstelling wordt net iets te weinig ter harte genomen door de artistieke staf waardoor choreografen het niveauverschil verkeerdelijk uitbuiten en de discrepantie tussen solisten en corps alleen maar groter wordt. Dit geldt vooral voor de choreografen van de avondvullende balletten. Zo is er bijvoorbeeld André Prokovsky die gedurende een aantal seizoenen bij het KBVV als los-vaste huischoreograaf van de klassieke balletten aantrad. Keer op keer creëerde hij prachtige, virtuoze solistenpartijen zonder ze evenwel op een natuurlijke manier uit het choreografisch geheel te laten vloeien. Met als gevolg dat de groep en de solisten in pure onverschilligheid naast elkaar dansen en dat er een verknijpte choreografie ontstaat. Het overaccentueren van divertissements ten nadele van een coherent, dramatisch gebeuren in het algemeen plaatst het ensemble niet altijd in een erg goed daglicht.

Het modern-klassiek repertoire

Een ander verhaal kan verteld worden over de neoklassieke of klassiek-moderne creaties en werken die meestal samen in een gemengd programma als seizoenopener gepresenteerd worden. Met deze *mixed bill* van korte en middellange dansstukken van choreografen als George Balanchine, Violette Verdy en Anthony Tudor komen enerzijds creaties uit de canon van het neoklassieke repertoire aan bod. Anderzijds krijgt met Danny Rosseel en Marc Bogaerts het talent van eigen bodem een kans en wordt er door Mauricio Wainrot en Christopher d'Amboise specifiek voor het gezelschap gechoreografeerd.

Met het wederopvoeren van gecanoniseerde werken uit de balletgeschiedenis is op zich uiteraard helemaal niets verkeerd. Dat *The Four Temperaments* van Balanchine nog steeds uitgevoerd wordt, benadrukt de betekenis van deze choreograaf en de impact die zijn choreografieën hadden en hebben. Maar op geen enkel moment ontlocken deze wederopvoeringen door het KBVV enig discours over dans of ballet. Het is jammer dat de artistieke keuze voor een figuur als Balanchine blijft steken op het niveau van de conservering van de dansgeschiedenis. Maar voor wie en waarom het bewaren van het wereldrepertoire zin heeft, wordt niet geëxpliciteerd. Een overdachte productionele omkadering in de marge van het seizoenprogramma zou heel wat meer kunnen bereiken. De uiterst verzorgde programmaprochures met uitgebreide curricula hebben ook te weinig oog voor informatie die relevant en verhelderend is voor de opvoering. Een zinvolle dramaturgie is haast nergens, in geen enkele fase van het artistiek proces, duidelijk aanwezig. De repertoirekeuze – en de artistieke motivatie die hieraan ten grondslag ligt – mag dan wel helder zijn, toch boet de programmering door het gebrek aan een degelijke dramaturgische ondersteuning aan zeggingskracht in.

Het vernieuwende karakter dat het KBVV uitstraalt, kan misschien gezocht en gevonden worden in het werk van huischoreograaf Danny Rosseel. Hij gaat duidelijk een andere, minder traditionele weg op dan die van het ballet in het klassieke keurslijf. Rosseel put uit de technische vaardigheden van de klassiek geschoolde dansers en accentueert de eigentijdse, emotioneel geladen kwaliteiten van de dans. *Slightly Sinful*, *Disregarding Changes* en *Cutting Corners* getuigen zowel in choreografie als muziekkeuze en scenografie van oorspronkelijkheid en originaliteit. Rosseel duikt al vroeg op in de annalen van het KBVV, eerst als danser, later als balletmeester, assistent van de artistiek directeur en als huischoreograaf. De ti-